

No. 34376

**NETHERLANDS
and
UKRAINE**

Agreement on promotion and reciprocal protection of investments (with protocol). Signed at Kiev on 14 July 1994

Authentic texts: Dutch, Ukrainian and English.

Registered by the Netherlands on 24 February 1998.

**PAYS-BAS
et
UKRAINE**

Accord relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements (avec protocole). Signé à Kiev le 14 juillet 1994

Textes authentiques : néerlandais, ukrainien et anglais.

Enregistré par les Pays-Bas le 24 février 1998.

[DUTCH TEXT — TEXTE NÉERLANDAIS]

VERDRAG TUSSEN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN EN OEKRAÏNE INZAKE BEVORDERING EN WEDERZIJDSE BE- SCHERMING VAN INVESTERINGEN

De Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van Oekraïne,

hierna aangeduid als de Verdragsluitende Partijen.

Geleid door de wens de van oudsher tussen hun landen bestaande vriendschapsbanden te versterken, en de economische betrekkingen tussen hen uit te breiden en te intensiveren, met name wat investeringen door de onderdanen van de ene Verdragsluitende Partij op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij betreft,

In het besef dat overeenstemming omtrent de aan dergelijke investeringen toe te kennen behandeling het kapitaalverkeer en de overdracht van technologie tussen, alsmede de economische ontwikkeling van de Verdragsluitende Partijen zal stimuleren, en dat een eerlijke en rechtvaardige behandeling van investeringen op basis van wederkerigheid hiertoe zal bijdragen,

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Voor de toepassing van dit Verdrag:

- a. omvat de term „investeringen”: alle soorten vermogensbestanddelen en in het bijzonder, doch niet uitsluitend:
 - i. roerende en onroerende zaken, alsmede alle andere zakelijke rechten met betrekking tot alle soorten vermogensbestanddelen;
 - ii. rechten ontleend aan aandelen, obligaties en andere soorten belangen in ondernemingen en gezamenlijke ondernemingen;
 - iii. recht op geld, op andere vermogensbestanddelen of op elke prestatie die economische waarde heeft;
 - iv. rechten op het gebied van de industriële en de intellectuele eigendom, zoals auteursrechten, octrooien, industriële ontwerpen of modellen, handels- of dienstmerken, handelsnamen, technische werkwijzen, goodwill en know-how, en overige soortgelijke rechten;
 - v. rechten verleend krachtens het publiekrecht, met inbegrip van rechten tot het opsporen, exploreren, ontginnen of winnen van natuurlijke rijkdommen, alsmede alle overige rechten verleend krachtens het recht, krachtens een overeenkomst of krachtens een beslissing van de bevoegde autoriteiten in overeenstemming met het recht.
- b. omvat de term „onderdanen” met betrekking tot elk van beide Verdragsluitende Partijen:
 - i. natuurlijke personen die de nationaliteit van die Verdragsluitende Partij hebben;
 - ii. rechtspersonen die zijn opgericht krachtens het recht van die Verdragsluitende Partij;

iii. rechtspersonen die niet zijn opgericht krachtens het recht van die Partij, maar die onder toezicht staan van natuurlijke personen zoals omschreven onder i of van rechtspersonen zoals omschreven onder ii hierboven.

c. omvat de term „grondgebied” met betrekking tot elk van beide Verdragsluitende Partijen het grondgebied onder haar soevereiniteit en de zeegebieden en submariene gebieden waarover de Verdragsluitende Partij, in overeenstemming met het internationale recht, soevereiniteit, soevereine rechten of rechtsmacht uitoefent.

Artikel 2

Elke Verdragsluitende Partij bevordert, binnen het kader van haar wetten en voorschriften, de economische samenwerking door middel van de bescherming op haar grondgebied van investeringen van onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij. Met inachtneming van het recht van elke Verdragsluitende Partij de door haar wetten of voorschriften verleende bevoegdheden uit te oefenen, laat elke Verdragsluitende Partij dergelijke investeringen toe.

Artikel 3

1. Elke Verdragsluitende Partij kent op haar grondgebied aan investeringen van onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij een behandeling toe die niet minder gunstig is dan die welke zij toekent aan investeringen van haar eigen onderdanen of aan investeringen van onderdanen van een derde Staat, naar gelang van wat het gunstigst is voor de betrokken onderdanen.

2. Elke Verdragsluitende Partij waarborgt een eerlijke en rechtvaardige behandeling van de investeringen van onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij en belemmert niet, door onredelijke of discriminatoire maatregelen, de werking, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de vervreemding daarvan door deze onderdanen. Elke Verdragsluitende Partij kent aan die investeringen volledige fysieke zekerheid en bescherming toe.

3. Indien een Verdragsluitende Partij onderdanen van een derde Staat bijzondere voordelen heeft toegekend uit hoofde van overeenkomsten tot oprichting van douane-unies, economische unies, monetaire unies of soortgelijke instellingen, dan wel op grond van interim-overeenkomsten die tot zodanige unies of instellingen leiden, is die Verdragsluitende Partij niet verplicht zodanige voordelen toe te kennen aan onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij.

4. Elke Verdragsluitende Partij komt alle verplichtingen na die zij is aangegaan met betrekking tot de behandeling van investeringen van onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij.

5. Indien naast dit Verdrag de wettelijke bepalingen van één van beide Verdragsluitende Partijen of verplichtingen krachtens internationaal recht die thans tussen de Verdragsluitende Partijen bestaan of op een later tijdstip onderling worden aangegaan, een algemene of bijzondere regeling bevatten op grond waarvan investeringen door onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij aanspraak kunnen maken op een

behandeling die gunstiger is dan in dit Verdrag is voorzien, heeft een dergelijke regeling, in zoverre zij gunstiger is, voorrang boven dit Verdrag.

Artikel 4

Met betrekking tot belastingen, heffingen, lasten en verminderingen en vrijstellingen van belasting kent elke Verdragsluitende Partij aan onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij die zich op haar grondgebied bezighouden met economische activiteiten, verband houdend met een investering, een behandeling toe die niet minder gunstig is dan die welke in dezelfde omstandigheden wordt toegekend aan haar eigen onderdanen of aan die van een derde Staat, naar gelang van wat het gunstigst is voor de betrokken onderdanen. Hierbij wordt evenwel geen rekening gehouden met bijzondere belastingvoordelen door die Partij toegekend:

- a. krachtens een verdrag ter vermindering van dubbele belasting; of
- b. uit hoofde van haar deelneming aan een douane-unie, economische unie, vrijhandelszone of soortgelijke instelling; of
- c. op basis van wederkerigheid met een derde Staat.

Artikel 5

De Verdragsluitende Partijen waarborgen dat betalingen die verband houden met een investering kunnen worden overgemaakt. De overmakingen geschieden in vrij inwisselbare valuta, zonder onnodige beperking of vertraging. Deze overmakingen omvatten in het bijzonder, doch niet uitsluitend:

- a. winsten, interesten, dividenden en andere lopende inkomsten;
- b. gelden nodig
 - i. voor het verwerven van grondstoffen of hulpmaterialen, halffabrikaten of eindproducten, of
 - ii. om kapitaalgoederen te vervangen ten einde de continuïteit van een investering te waarborgen;
- c. bijkomende gelden nodig voor de ontwikkeling van een investering;
- d. gelden voor de terugbetaling van leningen;
- e. royalty's of honoraria;
- f. inkomsten uit arbeid van natuurlijke personen;
- g. de opbrengst van de verkoop of de gedeeltelijke of gehele liquidatie van de investering.

Artikel 6

Geen der Verdragsluitende Partijen neemt maatregelen waardoor direct of indirect aan onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij hun investeringen worden ontnomen, tenzij aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de maatregelen worden genomen in het algemeen belang en met inachtneming van een behoorlijke rechtsgang;
- b. de maatregelen zijn niet discriminatoir of in strijd met enige verdragen die de Verdragsluitende Partij die deze maatregelen neemt, is aangegaan;

c. de maatregelen gaan vergezeld van een billijke schadeloosstelling. Deze schadeloosstelling dient overeen te komen met de redelijk geachte marktwaarde van de desbetreffende investeringen onmiddellijk voordat de maatregelen bekend werden en de waarde van de investering erdoor werd aangetast, dient rente te omvatten tegen een op marktbasis vastgestelde commerciële rentevoet vanaf de datum waarop de maatregelen werden genomen tot de datum van betaling en dient, wil zij doeltreffend zijn voor de gerechtigden, zonder onnodige vertraging te worden betaald en te kunnen worden overgemaakt naar het door de betrokken gerechtigden aangewezen land en in de valuta van het land waarvan de gerechtigden onderdaan zijn of in een door de gerechtigden aanvaarde vrij inwisselbare valuta.

Artikel 7

Aan onderdanen van de ene Verdragsluitende Partij die verliezen lijden met betrekking tot hun investeringen op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij wegens oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, een nationale noodtoestand, opstand, oproer of onregeligheden, wordt door de laatstgenoemde Verdragsluitende Partij wat restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of een andere regeling betreft, geen minder gunstige behandeling toegekend dan die welke die Verdragsluitende Partij toekent aan haar eigen onderdanen of aan onderdanen van een derde Staat, naar gelang van wat het gunstigst is voor de betrokken onderdanen.

Artikel 8

Indien de investeringen van een onderdaan van de ene Verdragsluitende Partij verzekerd zijn tegen niet-commerciële risico's krachtens een bij wet, voorschrift of overheidscontract ingesteld stelsel, wordt de subrogatie van de verzekeraar of de herverzekeraar in de rechten van de bedoelde onderdaan, ingevolge de voorwaarden van deze verzekering door de andere Verdragsluitende Partij erkend.

Artikel 9

1. Een geschil tussen een van beide Verdragsluitende Partijen en een onderdaan van de andere Verdragsluitende Partij betreffende een investering van die onderdaan op het grondgebied van de eerstbedoelde Partij wordt, voor zover mogelijk, door de partijen bij het geschil in der minne geschikt.

2. Indien een dergelijk geschil niet kan worden beslecht binnen een tijdvak van drie maanden vanaf de datum waarop een van beide partijen bij het geschil om een minnelijke schikking heeft verzocht, wordt het geschil op verzoek van de betrokken onderdaan voorgelegd aan een scheidsgerecht.

3. Indien beide Verdragsluitende Partijen partij zijn geworden bij het Verdrag inzake de beslechting van investeringsgeschillen tussen Staten en onderdanen van andere Staten van 18 maart 1965, worden geschillen tussen een van de Verdragsluitende Partijen en onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij krachtens het eerste lid van dit artikel ter

beslechting door bemiddeling of arbitrage voorgelegd aan het Internationale Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen.

4. Indien de betrokken Verdragsluitende Partij geen Verdragsluitende Staat is bij het in het derde lid genoemde Verdrag, of dit nog niet is geworden, kan het geschil, naar keuze van de betrokken onderdaan, worden voorgelegd aan:

a. het Internationale Centrum voor beslechting van investeringsgeschillen, ingesteld ingevolge het in het derde lid genoemde Verdrag krachtens de voorschriften waaraan de Additional Facility voor het verlenen van administratieve diensten bij geschillen door het Secretariaat van het Centrum (Additional Facility Rules) onderworpen is; of

b. een internationaal scheidsman of scheidsgerecht ad hoc, te benoemen bij een bijzondere overeenkomst of te vormen ingevolge de Arbitrageregels van de Commissie inzake internationaal handelsrecht van de Verenigde Naties. De partijen bij het geschil kunnen schriftelijk overeenkomen deze regels te wijzigen. Scheidsrechterlijke uitspraken zijn onherroepelijk en bindend, en dienen in overeenstemming met het nationale recht ten uitvoer te worden gebracht.

5. Een rechtspersoon die de nationaliteit van de ene Verdragsluitende Partij heeft en die, voordat een dergelijk geschil ontstaat, onder toezicht staat van onderdanen van de andere Verdragsluitende Partij, wordt voor de toepassing van artikel 25, tweede lid, letter b, van het in het derde lid hierboven genoemde Verdrag behandeld als een onderdaan van die andere Verdragsluitende Partij.

6. Elke Verdragsluitende Partij stemt hierbij onvoorwaardelijk in met onderwerping van geschillen aan internationale arbitrage in overeenstemming met de bepalingen van dit artikel.

7. Geen enkele bepaling van dit artikel doet afbreuk aan het recht van partijen bij een geschil om het geschil onderling in der minne te schikken op ieder gewenst tijdstip.

Artikel 10

De bepalingen van dit Verdrag zijn, vanaf de datum waarop dit in werking treedt, ook van toepassing op investeringen die vóór die datum zijn gedaan.

Artikel 11

Elk der Verdragsluitende Partijen kan aan de andere Partij voorstellen overleg te plegen over een aangelegenheid betreffende de uitlegging of toepassing van dit Verdrag. De andere Partij neemt dit voorstel in welwillende overweging en biedt passende gelegenheid voor een dergelijk overleg.

Artikel 12

1. Een geschil tussen de Verdragsluitende Partijen betreffende de uitlegging of de toepassing van dit Verdrag dat niet binnen een redelijke termijn langs diplomatieke weg kan worden beslecht, wordt, tenzij de Partijen anderszins zijn overeengekomen, op verzoek van één van beide Partijen voorgelegd aan een uit drie leden samengesteld scheidsgerecht.

Elke Partij benoemt één scheidsman en de aldus benoemde scheidsmannen benoemen te zamen een derde scheidsman, die geen onderdaan van een der Partijen is, tot hun voorzitter.

2. Indien één van beide Partijen nalaat haar scheidsman te benoemen en indien zij geen gevolg heeft gegeven aan het verzoek van de andere Partij binnen twee maanden tot deze benoeming over te gaan, kan de laatstgenoemde Partij de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming te verrichten.

3. Indien de beide scheidsmannen niet binnen twee maanden na hun benoeming tot overeenstemming kunnen geraken over de keuze van de derde scheidsman, kan elk der Partijen de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming te verrichten.

4. Indien in de in het tweede en derde lid van dit artikel bedoelde gevallen de President van het Internationale Gerechtshof verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, of onderdaan is van één van beide Verdragsluitende Partijen, wordt de Vice-President verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten. Indien de Vice-President verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, of onderdaan is van één van beide Partijen, wordt het lid van het Gerechtshof dat het hoogst in anciënniteit is, beschikbaar is en geen onderdaan is van één der Partijen, verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten.

5. Het scheidsgerecht doet uitspraak op basis van dit Verdrag en overige relevante verdragen tussen de twee Verdragsluitende Partijen, de regels van het internationale recht en de relevante regels van het nationale recht. Alvorens uitspraak te doen, kan het scheidsgerecht in elke stand van het geding een minnelijke schikking van het geschil aan de Partijen voorstellen. De voorgaande bepalingen doen geen afbreuk aan de bevoegdheid van het scheidsgerecht om het geschil *ex aequo et bono* te regelen, indien de Partijen daarmee instemmen.

6. Tenzij de Partijen anders beslissen, stelt het scheidsgerecht zijn eigen procedureregels vast.

7. Het scheidsgerecht doet zijn uitspraak bij meerderheid van stemmen. Een zodanige uitspraak is onherroepelijk en bindend voor de Partijen.

8. Elke Verdragsluitende Partij draagt de kosten van het door die Verdragsluitende partij aangewezen lid. De kosten van de voorzitter als ook alle overige kosten worden in gelijke delen gedragen door de twee Verdragsluitende Partijen.

Artikel 13

Wat betreft het Koninkrijk der Nederlanden is dit Verdrag van toepassing op het deel van het Rijk in Europa, de Nederlandse Antillen en Aruba, tenzij anders is bepaald in de in artikel 14, eerste lid, bedoelde mededeling.

Artikel 14

1. Dit Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de datum waarop de Verdragsluitende Partijen elkaar schriftelijk hebben medegedeeld dat aan de in hun onderscheiden landen daarvoor constitutioneel of wettelijk vereiste procedures is voldaan, en blijft van kracht voor een tijdvak van vijftien jaar.

2. Tenzij ten minste zes maanden voor de datum van het verstrijken van de geldigheidsduur door een van beide Verdragssluitende Partijen mededeling van beëindiging is gedaan, wordt dit Verdrag telkens stilzwijgend verlengd voor een tijdvak van tien jaar, waarbij elke Verdragssluitende Partij zich het recht voorbehoudt dit Verdrag te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste zes maanden voor de datum van het verstrijken van de lopende termijn van geldigheid.

3. Ten aanzien van investeringen die zijn gedaan voor de datum van beëindiging van dit Verdrag, blijven de voorgaande artikelen van kracht gedurende een tijdvak van vijftien jaar vanaf die datum.

4. Met inachtneming van de in het tweede lid van dit artikel genoemde termijn is de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden gerechtigd de toepassing van dit Verdrag ten aanzien van een deel van het Koninkrijk afzonderlijk te beëindigen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Kiev op 14 juli 1994, in de Nederlandse, de Oekraïense en de Engelse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

Voor de Regering
van het Koninkrijk der Nederlanden:

R. H. SERRY

Voor de Regering
van Oekraïne:

O. SLEPICHEV

PROTOCOL BIJ HET VERDRAG TUSSEN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN EN OEKRAÏNE INZAKE BEVORDERING EN WEDERZIJDSE BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

Bij de ondertekening van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Oekraïne inzake bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen hebben de ondertekenende vertegenwoordigers overeenstemming bereikt over de volgende bepaling, die een integrerend onderdeel van het Verdrag vormt:

Overeengekomen is dat krachtens artikel 2 bijzondere voorwaarden van toepassing kunnen zijn overeenkomstig de Oekraïense wetgeving betreffende de verwerving van eigendomsrechten in verband met privatisering, concessies en de aankoop van grond.

Voor de Regering
van het Koninkrijk der Nederlanden:

R. H. SERRY

Voor de Regering
van Oekraïne:

O. SLEPICHEV

[UKRAINIAN TEXT — TEXTE UKRAINIEN]

УГОДА ПРО СПРИЯННЯ ТА ВЗАЄМНИЙ ЗАХИСТ ІНВЕСТИЦІЙ МІЖ КОРОЛІВСТВОМ НІДЕРЛАНДІВ ТА УКРАЇНОЮ

Уряд Королівства Нідерландів та Уряд України, які надалі іменуються "Договірні Сторони",

бажаючи зміцнювати традиційні дружні зв'язки між їх країнами, розширювати та посилювати економічні відносини між ними, зокрема, що стосується інвестицій громадян однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони,

усвідомлюючи, що угода щодо режиму, який буде надано таким інвестиціям, стимулюватиме потік капіталу та технологій та економічний розвиток Договірних Сторін, і що справедливе та неупереджене ставлення до інвестиції на взаємній основі слугуватиме цій меті,

погодилися про наступне:

СТАТТЯ 1

Для цілей цієї Угоди:

а) термін "інвестиції" включатиме будь-який вид активів, і зокрема, хоча не виключно:

I) рухоме і нерухоме майно, як і інші права *in rem* відносно будь-якого виду активів;

II) права, отримані з акцій, облігацій та інші види прибутків в компаніях та спільних підприємствах;

III) вимоги щодо грошей, інших активів, або щодо будь-яких дій, які мають економічну вартість;

IV) права в сфері промислової та інтелектуальної власності, такі як авторське право, патенти, промислові проекти або моделі, торговельні або послугові марки, торговельні назви, технічні процеси, гудвіл та ноу-хау і інші подібні права;

v) права, надані згідно цивільного права, включаючи права вивчати, досліджувати, видобувати або експлуатувати природні ресурси, як і всі інші права, надані згідно з законодавством, контрактом або рішенням компетентних влад у відповідності до законодавства;

б) термін "громадяни" охоплюватиме відносно кожної з Договірних Сторін:

I) фізичних осіб, що мають національність цієї Договірної Сторони;

II) юридичних осіб, які визнані законодавством цієї Договірної Сторони;

III) юридичних осіб, які не визнані законодавством цієї Договірної Сторони, але керуються фізичними особами, як зазначено в (I) або юридичними особами, як зазначено в (II) раніше;

в) термін "територія" означатиме, що стосується кожної з "Договірних Сторін", територію, що знаходиться під її суверенітетом, морські та підводні території, над якими Договірна Сторона здійснює, у відповідності до міжнародного законодавства, суверенітет, суверенні права або юрисдикцію.

СТАТТЯ 2

Кожна з Договірних Сторін, в рамках свого законодавства та правил, сприятиме економічному співробітництву шляхом захисту на своїй території інвестицій фізичних осіб іншої Договірної Сторони. Згідно зі своїм правом здійснювати повноваження, надані їй її законодавством або правилами, кожна Договірна Сторона допускатиме такі інвестиції.

СТАТТЯ 8

(1) Кожна Договірна Сторона надаватиме на своїй території інвестиціям громадян іншої Договірної Сторони режим, що є не менш сприятливим ніж той, який вона надає інвестиціям своїх власних громадян або інвестиціям громадян будь-якої третьої країни, який є найбільш сприятливим.

(2) Кожна Договірна Сторона забезпечуватиме справедливий та рівний режим для інвестицій громадян іншої Договірної Сторони та не буде зашкоджувати, шляхом безрозсудливих або дискримінаційних заходів, функціонуванню, управлінню, підтриманню, експлуатації, володінню або розпорядженню ними цими інвесторами. Кожна Договірна Сторона надаватиме таким інвестиціям повну фізичну безпеку та захист.

(3) Якщо Договірна Сторона надала особливих переваг фізичним особам будь-якої третьої держави на підставі угод, що встановлюють митні союзи, економічні союзи, валютні союзи або подібні інституції, або на основі тимчасових угод, що приводять до таких союзів або інституцій, ця Договірна Сторона не буде повинна надавати такі переваги громадянам іншої Договірної Сторони.

(4) Кожна Договірна Сторона дотримуватиметься будь-яких зобов'язань, які виникають в зв'язку з інвестиціями громадян іншої Договірної Сторони.

(5) Якщо положення законодавства кожної з Договірних Сторін або зобов'язання згідно з міжнародним правом, що існують на цей час або встановлені надалі між Договірними Сторонами в доповнення до цієї Угоди містять правило, загального або специфічного характеру, яке дає право інвестиціям фізичних осіб іншої Договірної Сторони на режим більш сприятливий ніж той, що надається цією Угодою, таке правило буде мати перевагу над цією Угодою в тій мірі, в якій він є більш сприятливим.

СТАТТЯ 4

Що стосується податків, зборів, витрат та фінансових вирахувань та відрахувань, кожна Договірна Сторона надаватиме громадянам іншої Договірної Сторони, що задіяні в будь-якій економічній діяльності на її території, що пов'язана з інвестиціями, режим не менш сприятливий ніж той, який надається при подібних обставинах її власним громадянам або громадянам будь-якої третьої держави, який з них є більш сприятливим для зазначених громадян. Для цієї мети, однак, не будуть враховуватись будь-які спеціальні фінансові переваги, надані цією Договірною Стороною:

- а) згідно з угодою про запобігання подвійного оподаткування; або
- б) на підставі її участі в митних союзах, економічному союзі, зоні вільної торгівлі або подібних інституціях; або
- в) на підставі взаємодії з третьою державою.

СТАТТЯ 5

Договірні Сторони надаватимуть гарантії, що платежі, які стосуються інвестиції, можуть переказуватися. Платежі здійснюватимуться у вільно конвертованій валюті, без несвоєчасних обмежень або затримки. Такі перекази включають, зокрема, але не виключно:

- а) прибутки, процент, дивіденди та інші валютні надходження;
- б) фонди, необхідні:
 - (I) для придбання сировини або допоміжних матеріалів, напівфабрикатів або кінцевої продукції, або
 - (II) для переміщення основних активів з метою забезпечення безперервності інвестицій;
- в) додаткові фонди, необхідні для розвитку інвестицій;
- г) фонд для погашення займів;
- д) роялті та винагороди;

- е) заробітна плата громадян;
- ж) надходження від продажу або часткової або повної ліквідації інвестиції.

СТАТТЯ 6

Жодна з Договірних Сторін не вживатиме заходів, що позбавляють прямо або побічно громадян іншої Договірної Сторони їх інвестицій, за винятком наявності наступних умов:

а) заходи вживаються в суспільних інтересах та згідно з чинним законодавством;

б) заходи, що не є дискримінаційними або протилежними до будь-яких зобов'язань, які Договірна Сторона, яка застосовує такі заходи, могла б вжити;

в) заходи, що застосовуються проти справедливої компенсації. Така компенсація представлятиме справедливу ринкову ціну інвестицій, які були затримані в період безпосередньо перед тим, як стало відомо про такі заходи, таким чином, що вони вплинули на цінність інвестицій, і включатимуть проценти по комерційному курсу, встановленому на ринковій основі з моменту, коли були впроваджені заходи, і до моменту розрахунків, та мають бути сплачені для задоволення позивача і бути зроблені переказом без неправомірної затримки в країну, визначену позивачем, у валюті цієї країни або у валюті країни, громадянином якої є позивач, або в будь-якій вільно конвертованій валюті, що прийнятна позивачеві.

СТАТТЯ 7

Громадянам однієї Договірної Сторони, що зазнають збитків по відношенню до своїх інвестицій на території іншої Договірної Сторони в зв'язку з війною або іншим озброєним конфліктом, революцією, надзвичайним національним станом, повстанням, бунтом або заколотом, надаватиметься останньою Договірною Стороною режим, по відношенню до реституції,

відшкодування, компенсації або іншого врегулювання, не менш сприятливий, ніж той, який ця Договірна Сторона надає своїм власним фізичним особам або громадянам будь-якої третьої держави, що з них є найбільш сприятливим для зазначених громадян.

СТАТТЯ 8

Якщо інвестиції громадянина однієї Договірної Сторони застраховані проти некомерційного ризику згідно з системою, що встановлена законодавством, правилом або урядовим контрактом, будь-яка суброгація страхувальника або перестраховальника по відношенню до прав зазначеного громадянина згідно з умовами такої страховки, визнаватиметься іншою Договірною Стороною.

СТАТТЯ 9

(1) Будь-який спір між кожною з Договірних Сторін та громадянином іншої Договірної Сторони, що стосується інвестицій цього громадянина на території іншої Сторони, вирішуватиметься, по можливості, сторонами спору дружнім шляхом.

(2) Якщо такий спір не може бути врегульований протягом трьох місяців з дати, коли сторона спору запросила дружнього врегулювання, спір буде, на запит зазначеного громадянина, вирішуватися шляхом арбітражу.

(3) У випадку, якщо обидві Договірні Сторони стали членами Конвенції по Врегулюванню інвестиційних спорів між Державою та Громадянами іншої Договірної Сторони від 18 березня 1965 року, спори між кожною з Договірних Сторін та громадянином іншої Договірної Сторони згідно з першим параграфом цієї Статті мають подаватися для врегулювання погоджувальною процедурою або арбітражем до Міжнародного Центру по Врегулюванню Інвестиційних Спорів.

(4) У випадку, якщо зазначена Договірною Сторона не є або ще не стала Договірною Державою Конвенції, згаданої в параграфі (3), спір може, на вибір зазначеного громадянина, переданий також до:

а) Міжнародного Центру по врегулюванню Інвестиційних Спорів, встановленого згідно з Конвенцією, про яку йдеться в параграфі (3) в рамках правил, що обумовлюють додатковий механізм для здійснення судочинства секретаріатом Центру (Додаткові Правила Механізму); або

б) міжнародного арбітражу або ad hoc арбітражного суду, що призначається спеціальною угодою або встановлюється відповідно до Арбітражних Правил Комісії Організації Об'єднаних Націй з Права Міжнародної Торгівлі. Сторони спору можуть погодитись в письмовій формі змінити ці Правила.

Рішення арбітражу буде остаточним та обов'язковим та набирає чинності згідно з внутрішнім законодавством.

(5) Юрична особа, що має національність однієї Договірної Сторони, та яка до виникнення такого спору була під керуванням громадян іншої Договірної Сторони, для цілей Статті 25 (2) (б) Конвенції, зазначеної в параграфі (3) вище, трактуватиметься як громадянин цієї іншої Договірної Сторони.

(6) Кожна Договірна Сторона при цьому дає свою безумовну згоду щодо представлення спорів до Міжнародного Арбітражу у відповідності до положень цієї Статті.

(7) Ніщо в цій Статті не порушуватиме права сторін спору в будь-якій час врегулювати спір між ними дружнім шляхом.

СТАТТЯ 10

Положення цієї Угоди від дати набрання нею чинності застосовуватимуться до інвестицій, що були здійснені до цієї дати.

СТАТТЯ 11

Кожна Договірна Сторона може запропонувати іншій Стороні провести консультації з будь-якого питання, що стосується інтерпретації або застосування Угоди. Інша Сторона належним чином розглядатиме пропозицію та надасть адекватну можливість для таких консультацій.

СТАТТЯ 12

(1) Будь-який спір між Договірними Сторонами, що стосується інтерпретації або застосування цієї Угоди, який не може бути врегульований в прийнятний відрізок часу шляхом дипломатичних переговорів, буде, якщо Сторони не погодились про інше, на запит однієї із Сторін переданий до Арбітражного Суду, який складається з трьох членів. Кожна Договірна Сторона призначатиме одного арбітра, а два арбітри, призначені таким чином, разом призначать третього арбітра, який буде їх головою, та не є громадянином будь-якої з Договірних Сторін.

(2) Якщо одна з Договірних Сторін не може призначити свого арбітра та не робить цього протягом двох місяців після запиту іншої Сторони зробити таке призначення, остання Сторона може запросити Президента Міжнародного суду зробити необхідне призначення.

(3) Якщо два арбітри не можуть досягти згоди протягом двох місяців після їх призначення щодо вибору третього арбітра, кожна з Договірних Сторін може запросити Президента Міжнародного Суду Справедливості зробити необхідне призначення.

(4) Якщо у випадках, наведених в параграфах (2) та (3) цієї Статті, Президент Міжнародного Суду Справедливості з тих чи інших причин не може виконати зазначену функцію або якщо він є громадянином однієї з Договірних Сторін, буде запрошено

Віце-Президента зробити необхідні призначення. Якщо Віце-Президент з тих чи інших причин не може виконати зазначену функцію чи він є громадянином однієї з Договірних Сторін, найстарший за званням член Суду, який на цей момент вільний та не є громадянином жодної з Договірних Сторін, буде запрошений зробити необхідні призначення.

(5) Арбітраж прийматиме рішення на основі цієї Угоди та інших відповідних угод між двома Договірними Сторонами, правил Міжнародного законодавства та відповідних правил внутрішнього законодавства. Перед тим, як суд прийме рішення, він може на будь-якій стадії судочинства, запропонувати Сторонам врегулювати спір дружнім шляхом. Згадані вище процедури не можуть ущемляти силу суду щодо вирішення спору *ex aequo et bono*, якщо так погодяться Сторони.

(6) Якщо Договірні Сторони не погодились про інше, суд визначає свою власну процедуру.

(7) Суд досягає свого рішення більшістю голосів. Таке рішення буде остаточним та обов'язковим для Сторін.

(8) Кожна Сторона нестиме витрати на члена, призначеного цією Договірною Стороною. Витрати щодо голови, також як і інші витрати, дві Сторони нестимуть в рівних частках.

СТАТТЯ 13

Що стосується Королівства Нідерланди, ця Угода застосовуватиметься до частини Королівства в Європі, в Нідерландських Антілах та Арубі, якщо нотифікація, про яку йдеться в Статті 14, параграф (1), не передбачає інше.

СТАТТЯ 14

(1) Ця Угода набирає чинності в перший день другого місяця, що слідує після дати, коли Договірні Сторони повідомили одна одну письмово, що процедури, які конституційно або юридично вимагаються при цьому у відповідних країнах, виконані, та залишатиметься чинною на період п'ятнадцять років.

(2) Якщо повідомлення про припинення дії не було надано однією з Договірних Сторін принаймні за шість місяців до дати закінчення терміну чинності, ця Угода залишатиметься чинною на період десять років; кожна Договірна Сторона зберігає право припинити дію Угоди принаймні за шість місяців до дати припинення цього періоду чинності, повідомив про це.

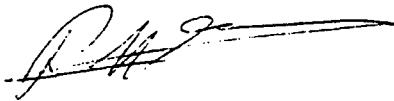
(3) Що стосується інвестицій, здійснених до дати припинення дії цієї Угоди, вищезазначені статті застосовуватимуться протягом наступного періоду в п'ятнадцять років з цієї дати.

(4) На протязі періоду чинності, зазначеного в параграфі (2) цієї Статті, Уряд Королівства Нідерланди матиме право припинити дію цієї Угоди окремо по відношенню до частин Королівства.

На посвідчення чого представники, що підписалися нижче, належним чином уповноважені, підписали цю Угоду.

Вдійснено в двох примірниках в м. Київ
"14" листопада 1994 р. голандською, українською та
англійською мовами, всі три тексти є рівно автентичними. У
випадку розбіжностей у тлумаченні, англійський текст матиме
переважну силу.

За Уряд
Королівства Нідерландів:

За Уряд
України:

ПРОТОКОЛ ЩОДО УГОДИ МІЖ КОРОЛІВСТВОМ НІДЕРЛАНДІВ
ТА УКРАЇНОЮ ПРО СПРИЯННЯ ТА ВЗАЄМНИЙ ЗАХИСТ ІНВЕСТИЦІЙ

При підписанні Угоди між Королівством Нідерландів та Україною про сприяння та взаємний захист інвестицій представники, що підписалися нижче, погодилися про таке положення, яке є складовою частиною Угоди:

Зрозуміло, що в рамках статті 2 можуть застосовуватися спеціальні умови згідно з Українським законодавством про придбання прав власності, пов'язаних з приватизацією, концесією та купівлею землі.

За Уряд
Королівства Нідерландів:

За Уряд
України:

AGREEMENT¹ ON PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS BETWEEN THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS AND UKRAINE

The Government of the Kingdom of the Netherlands and the Government of Ukraine,

hereinafter referred to as the Contracting Parties,

Desiring to strengthen the traditional ties of friendship between their countries, to extend and intensify the economic relations between them particularly with respect to investments by the nationals of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded to such investments will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Contracting Parties and that fair and equitable treatment of investment on reciprocal basis will serve this aim.

Have agreed as follows:

Article I

For the purposes of the present Agreement:

- a. the term "investments" shall comprise every kind of asset and more particularly, though not exclusively:
 - i. movable and immovable property as well as any other rights in rem in respect of every kind of asset;
 - ii. rights derived from shares, bonds and other kinds of interests in companies and joint ventures;
 - iii. claim to money, to other assets or to any performance having an economic value;
 - iv. rights in the field of industrial and intellectual property, such as copyrights, patents, industrial design or models, trade or service marks, trade names, technical processes, goodwill and know-how and any other similar rights;
 - v. rights granted under public law, including rights to prospect, explore, extract or exploit natural resources as well as all other rights given by law, by contract or by decision of competent authorities in accordance with the law.
- b. the term "nationals" shall comprise with regard to either Contracting Party:
 - i. natural persons having the nationality of that Contracting Party;
 - ii. legal persons constituted under the law of that Contracting Party;
 - iii. legal persons not constituted under the law of that Contracting Party but controlled by natural persons as defined in i or by legal persons as defined in ii above.
- c. the term "territory" shall mean in respect of each Contracting Party the territory under its sovereignty and the sea and submarine areas

¹ Came into force on 1 June 1997 by notification, in accordance with article 14.

over which the Contracting Party exercises, in conformity with international law, sovereignty, sovereign rights or jurisdiction.

Article 2

Either Contracting Party shall, within the framework of its laws and regulations, promote economic cooperation through the protection in its territory of investments of nationals of the other Contracting Party. Subject to its right to exercise powers conferred by its laws or regulations, each Contracting Party shall admit such investments.

Article 3

1. Each Contracting Party shall in its territory accord to investments of nationals of the other Contracting Party treatment which is not less favourable than that which it accords to investments of its own nationals or to investments of nationals of any third State, whichever is more favourable to the nationals concerned.

2. Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment of the investments of nationals of the other Contracting Party and shall not impair, by unreasonable or discriminatory measures, the operation, management, maintenance, use, enjoyment or disposal thereof by those nationals. Each Contracting Party shall accord to such investments full physical security and protection.

3. If a Contracting Party has accorded special advantages to nationals of any third State by virtue of agreements establishing customs unions, economic unions, monetary unions or similar institutions, or on the basis of interim agreements leading to such unions or institutions, that Contracting Party shall not be obliged to accord such advantages to nationals of the other Contracting Party.

4. Each Contracting Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments of nationals of the other Contracting Party.

5. If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement, contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by nationals of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such regulation shall to the extent that it is more favourable prevail over the present Agreement.

Article 4

With respect to taxes, fees, charges and to fiscal deductions and exemptions, each Contracting Party shall accord to nationals of the other Contracting Party who are engaged in any economic activity in its territory, connected with an investment, treatment not less favourable than that accorded in the same circumstances to its own nationals or to those of any third State, whichever is more favourable to the nationals concerned. For this purpose, however, there shall not be taken into account any special fiscal advantages accorded by that Party:

- a. under an agreement for the avoidance of double taxation; or
- b. by virtue of its participation in a customs union, economic union, free trade area or similar institution; or
- c. on the basis of reciprocity with a third State.

Article 5

The Contracting Parties shall guarantee that payments relating to an investment may be transferred. The transfers shall be made in a freely convertible currency, without undue restriction or delay. Such transfers include in particular though not exclusively:

- a. profits, interest, dividends and other current income;
- b. funds necessary
 - i. for the acquisition of raw or auxiliary materials, semi-fabricated or finished products, or
 - ii. to replace capital assets in order to safeguard the continuity of an investment;
- c. additional funds necessary for the development of an investment;
- d. funds in repayment of loans;
- e. royalties or fees;
- f. earnings of natural persons;
- g. the proceeds of sale or partial or total liquidation of the investment.

Article 6

Neither Contracting Party shall take any measures depriving, directly or indirectly, nationals of the other Contracting Party of their investments unless the following conditions are complied with:

- a. the measures are taken in the public interest and under due process of law;
- b. the measures are not discriminatory or contrary to any undertaking which the Contracting Party which takes such measures may have given;
- c. the measures are taken against just compensation. Such compensation shall represent the fair market value of the investments affected at the time immediately before the measures became known in such a way as to affect the value of the investment, shall include interest at a

commercial rate established on a market basis from the date the measures were taken until the date of payment and shall, in order to be effective for the claimants, be paid and made transferable, without undue delay, to the country designated by the claimants concerned and in the currency of the country of which the claimants are nationals or in any freely convertible currency accepted by the claimants.

Article 7

Nationals of the one Contracting Party who suffer losses in respect of their investments in the territory of the other Contracting Party owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which that Contracting Party accords to its own nationals or to nationals of any third State, whichever is more favourable to the nationals concerned.

Article 8

If the investments of a national of the one Contracting Party are insured against non-commercial risks under a system established by law, regulation or government contract, any subrogation of the insurer or re-insurer to the rights of the said national pursuant to the terms of such insurance shall be recognized by the other Contracting Party.

Article 9

1. Any dispute between either Contracting Party and a national of the other Contracting Party concerning an investment of that national in the territory of the former Party shall as far as possible be settled by the parties to the dispute in amicable way.

2. If such disputes cannot be settled within a period of three months from the date at which either party to the dispute requested amicable settlement, the dispute shall at the request of the national concerned be submitted to an arbitral tribunal.

3. In case both Contracting Parties have become members of the Convention on the settlement of investment disputes between states and nationals of other states of 18 March 1965,¹ disputes between either Contracting Party and a national of the other Contracting Party under the first paragraph of the present Article shall be submitted for settlement by conciliation or arbitration to the International Centre for Settlement of Investment Disputes.

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 575, p. 159.

4. In case the Contracting Party concerned is not or has not yet become a Contracting State of the Convention referred to in paragraph 3, the dispute may, at the choice of the national concerned, be referred either to:

a. the International Centre for Settlement of Investment Disputes, established pursuant to the Convention referred to in paragraph 3 under the rules governing the Additional Facility for the administration of proceedings by the Secretariat of the Centre (Additional Facility Rules); or

b. an international arbitrator or ad hoc arbitration tribunal to be appointed by a special agreement or established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law. The parties to the dispute may agree in writing to modify these Rules. The awards of arbitration shall be final and binding and shall be enforced in accordance with domestic law.

5. A legal person which has the nationality of one Contracting Party and which before such a dispute arises is controlled by nationals of another Contracting Party shall for the purpose of Article 25 (2)(b) of the Convention referred to in paragraph 3 above be treated as a national of that other Contracting Party.

6. Each Contracting Party hereby gives its unconditional consent to the submission of disputes to international arbitration in accordance with the provisions of this Article.

7. Nothing in this Article impairs the right of parties to a dispute to settle amicably at any time the dispute between them.

Article 10

The provisions of this Agreement shall, from the date of entry into force thereof, also apply to investments which have been made before that date.

Article 11

Either Contracting Party may propose to the other Party that consultations be held on any matter concerning the interpretation or application of the Agreement. The other Party shall accord sympathetic consideration to the proposal and shall afford adequate opportunity for such consultations.

Article 12

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of the present Agreement, which cannot be settled within a reasonable lapse of time by means of diplomatic negotiations, shall, unless the Parties have otherwise agreed, be submitted, at the request of either Party, to an arbitral tribunal, composed of three members. Each Party shall appoint one arbitrator and the two arbitrators thus appointed shall together appoint a third arbitrator as their chairman who is not a national of either Party.

2. If one of the Parties fails to appoint its arbitrator and has not proceeded to do so within two months after an invitation from the other Party to make such appointment, the latter Party may invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment.

3. If the two arbitrators are unable to reach agreement, in the two months following their appointment, on the choice of the third arbitrator, either Party may invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment.

4. If, in the cases provided for in the paragraphs 2 and 3 of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from discharging the said function or is a national of either Contracting Party, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is prevented from discharging the said function or is a national of either Party the most senior member of the Court available who is not a national of either Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The tribunal shall decide on the basis of this Agreement and other relevant agreements between the two Contracting Parties, rules of international law and relevant rules of domestic law. Before the tribunal decides, it may at any stage of the proceedings propose to the Parties that the dispute be settled amicably. The foregoing provisions shall not prejudice the power of the tribunal to decide the dispute *ex aequo et bono* if the Parties so agree.

6. Unless the Parties decide otherwise, the tribunal shall determine its own procedure.

7. The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the Parties.

8. Each Contracting Party shall bear the cost of the member appointed by that Contracting Party. The cost of the chairman as well as any other costs shall be borne in equal parts by the two Contracting Parties.

Article 13

As regards the Kingdom of the Netherlands, the present Agreement shall apply to the part of the Kingdom in Europe, the Netherlands Antilles and Aruba, unless the notification provided for in Article 14, paragraph 1 provides otherwise.

Article 14

1. The present Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date on which the Contracting Parties have notified each other in writing that the procedures constitutionally or legally required therefor in their respective countries have been complied with, and shall remain in force for a period of fifteen years.

2. Unless notice of termination has been given by either Contracting Party at least six months before the date of the expiry of its validity, the present Agreement shall be extended tacitly for periods of ten years, each Contracting Party reserving the right to terminate the Agreement upon notice of at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

3. In respect of investments made before the date of the termination of the present Agreement the foregoing Articles thereof shall continue to be effective for a further period of fifteen years from that date.

4. Subject to the period mentioned in paragraph 2 of this Article, the Government of the Kingdom of the Netherlands shall be entitled to terminate the application of the present Agreement separately in respect of any of the parts of the Kingdom.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto, have signed the present Agreement.

DONE in duplicate at Kiev on 14 July 1994 in the Netherlands, Ukrainian and English languages, the three texts being equally authentic. In case of difference of interpretation the English text will prevail.

For the Government
of the Kingdom of the Netherlands:

R. H. SERRY

For the Government
of the Ukraine:

O. SLEPICHEV

**PROTOCOL TO THE AGREEMENT BETWEEN THE KINGDOM OF THE
NETHERLANDS AND UKRAINE ON PROMOTION AND RECIPROCAL
PROTECTION OF INVESTMENTS**

On the signing of the Agreement between the Kingdom of the Netherlands and Ukraine on promotion and reciprocal protection of investments, the undersigned representatives have agreed on the following provision which constitutes an integral part of the Agreement:

It is understood that, under Article 2, special conditions may apply according to Ukrainian legislation concerning the acquisition of property rights connected with privatization, concessions and the purchase of land.

**For the Government
of the Kingdom of the Netherlands:**

R. H. SERRY

**For the Government
of Ukraine:**

O. SLEPICHEV

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ ENTRE LE ROYAUME DES PAYS-BAS ET L'UKRAINE
RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE
DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas et le Gouvernement de l'Ukraine, ci-après dénommés les Parties contractantes,

Désireux de renforcer les liens traditionnels d'amitié entre leurs pays, d'étendre et d'intensifier leurs relations économiques mutuelles, en particulier concernant les investissements effectués par des ressortissants d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant qu'un accord sur le traitement à réserver à ces investissements stimulera les mouvements de capitaux et de technologies, ainsi que le développement économique des Parties contractantes, et qu'un traitement juste et équitable des investissements sur la base de la réciprocité contribuera à atteindre ce but,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Aux fins du présent Accord :

a) Le terme « investissements » inclut tous les types d'avoirs et notamment mais non exclusivement :

- i) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous les autres droits à chaque type d'avoirs;
- ii) Les droits découlant d'actions, d'obligations et autres types de participation dans des sociétés et dans des coentreprises;
- iii) Les créances sur des fonds ou sur toutes prestations ayant une valeur économique;
- iv) Les droits de propriété industrielle et intellectuelle, tels que droits d'auteurs, brevets, dessins ou modèles industriels, marques de commerce ou de services, noms de marque, procédés techniques, savoir-faire, clientèle et tous autres droits du même ordre;
- v) Les droits conférés par le droit public, conformément à la législation de la Partie contractante, y compris les concessions octroyées en vue de la prospection, de l'exploration, de l'extraction et de l'acquisition de ressources naturelles, ainsi que tous autres droits accordés par la loi, par contrat ou par décision des autorités compétentes, conformément à la législation en vigueur.

b) Le terme « ressortissant » désigne, au regard de l'une ou l'autre Partie contractante :

- i) Les personnes physiques ayant la nationalité de ladite Partie contractante;

¹ Entré en vigueur le 1er juin 1997 par notification, conformément à l'article 14.

- ii) Les personnes morales constituées conformément à la législation de la Partie contractante en question;
- iii) Les personnes morales non constituées aux termes de la législation de la Partie contractante en question, mais contrôlées, directement ou indirectement, par des personnes physiques telles que définies à l'alinéa i ou par des personnes morales telles que définies à l'alinéa ii ci-dessus.

c) Le terme « territoire » désigne pour chaque Partie contractante, le territoire placé sous sa souveraineté, y compris les zones maritimes et sous-marines sur lesquelles la Partie contractante exerce ses droits souverains ou sa juridiction, conformément au droit international.

Article 2

Chaque Partie contractante encourage, dans le cadre de ses lois et règlements, la coopération économique en protégeant sur son territoire les investissements de ressortissants de l'autre Partie contractante. Elle accepte ces investissements sous réserve de son droit à exercer les pouvoirs qui lui sont conférés par ses lois et règlements.

Article 3

1. Chaque Partie contractante accorde aux investissements des ressortissants de l'autre Partie contractante un traitement qui, en tout état de cause, n'est pas moins favorable que celui qu'elle accorde aux investissements de ses propres investisseurs ou aux investissements de ressortissants de tout Etat tiers, le traitement le plus favorable aux ressortissants concernés étant retenu.

2. Chaque Partie contractante assure un traitement juste et équitable aux investissements de ressortissants de l'autre Partie contractante et n'entrave pas, par des mesures injustifiées ou discriminatoires, l'administration, la gestion, le maintien, l'utilisation, la jouissance ou la cession de ces investissements par lesdits ressortissants. Chaque Partie contractante accorde à ces investissements une sécurité et une protection physiques totales.

3. Si une Partie contractante a accordé des avantages spéciaux aux ressortissants d'un Etat tiers en vertu d'accords établissant une union douanière, une union économique, une union monétaire ou une autre institution similaire, ou sur la base d'accords temporaires débouchant sur de telles unions ou institutions, ladite Partie contractante n'est pas tenue d'accorder de tels avantages aux ressortissants de l'autre Partie contractante.

4. Chaque Partie contractante observe toute obligation qu'elle a acceptée en ce qui concerne les investissements de ressortissants de l'autre Partie contractante.

5. Si les dispositions législatives de l'une des Parties contractantes ou les obligations relevant du droit international, en vigueur ou convenues ultérieurement entre les Parties contractantes, en plus du présent Accord, contiennent un règlement, de caractère général ou spécifique prévoyant, pour les investissements des ressortissants de l'autre Partie contractante, un traitement plus favorable que celui qui est consenti par le présent Accord, ce règlement, dans la mesure où il est plus favorable, prévaut sur le présent Accord.

Article 4

En matière d'impôt, de droits, de redevances et de déductions et exonérations fiscales, chaque Partie contractante accorde aux ressortissants de l'autre Partie contractante qui s'adonnent à une activité économique quelconque sur son territoire un traitement non moins favorable que celui que cette Partie contractante accorde à ses propres ressortissants ou à ceux d'un Etat tiers, le plus favorable de ces traitements, pour les investisseurs concernés, étant retenu. Toutefois, il n'est pas tenu compte en l'occurrence d'un avantage fiscal particulier accordé par cette Partie contractante :

- a) En vertu d'un accord tendant à éviter la double imposition; ou
- b) En vertu de la participation de cette Partie à une union douanière, une union économique ou une institution analogue; ou
- c) Sur la base d'un accord de réciprocité avec un Etat tiers.

Article 5

1. Chaque Partie contractante garantit la possibilité de transférer les paiements au titre d'activités d'investissements. Ces transferts sont effectués dans une monnaie librement convertible, sans restriction ou retard indu; ils concernent en particulier mais non exclusivement :

- a) Les bénéfices, intérêts, dividendes et autres revenus courants;
- b) Les fonds nécessaires
 - i) A l'acquisition de matières premières ou auxiliaires, de produits semi-finis ou finis, ou
 - ii) Au remplacement des avoirs en capital afin d'assurer la continuité d'un investissement;
 - c) Les fonds supplémentaires nécessaires au développement d'un investissement;
 - d) Les fonds reçus en remboursement de prêts;
 - e) Les honoraires et redevances;
 - f) Les revenus de personnes physiques;
 - g) Les produits de la vente ou de la liquidation de l'investissement.

Article 6

Aucune des Parties contractantes ne prend de mesures ayant pour effet de déposséder, directement ou indirectement, des ressortissants de l'autre Partie contractante de leurs investissements sans qu'il soit satisfait aux conditions suivantes :

- a) Les mesures sont prises pour cause d'intérêt public, avec toutes les garanties prévues par la loi;
- b) Les mesures ne sont pas discriminatoires ou contraires à des engagements préalables de la première Partie contractante;
- c) Les mesures sont prises en contrepartie du paiement d'une juste indemnité. Cette indemnité représente la valeur marchande réelle des investissements touchés et doit être assortie d'un intérêt au taux commercial normal jusqu'à la date du paiement, pour pouvoir être considérée comme ayant été versée aux intéressés, être payée et pouvoir être transférée sans retard indu, au pays désigné par les intéressés,

dans la monnaie du pays dont ils sont ressortissants ou en toute autre monnaie librement convertible acceptée par les intéressés.

Article 7

Les ressortissants d'une Partie contractante dont les investissements effectués sur le territoire de l'autre Partie subissent des pertes du fait d'une guerre ou autre conflit armé, d'une révolution, d'un état d'urgence national, d'une révolte, d'une insurrection ou de troubles bénéficient de la part de ladite Partie contractante, en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, le dédommagement ou tout autre règlement, d'un traitement qui n'est pas moins favorable que le traitement accordé par ladite Partie contractante à ses propres ressortissants ou aux ressortissants d'Etats tiers, en appliquant celui des deux traitements qui est le plus favorable aux ressortissants intéressés.

Article 8

Si les investissements d'un ressortissant d'une Partie contractante sont assurés en vertu d'un système légal contre des risques non commerciaux ou, dans le cas d'un système créé par la loi, par une réglementation ou un contrat du Gouvernement, toute subrogation de l'assureur ou du réassureur aux droits dudit ressortissant en vertu des termes de cette assurance est reconnue par l'autre Partie contractante.

Article 9

1. Tout différend entre une Partie contractante et un ressortissant de l'autre Partie contractante au sujet d'un investissement de ce ressortissant sur le territoire de la première Partie contractante est, dans la mesure du possible, réglé à l'amiable entre les parties au différend.

2. Si le différend ne peut être réglé dans un délai de trois mois à partir de la date à laquelle une partie au différend a demandé un règlement à l'amiable, le différend est, à la demande du ressortissant concerné, soumis à un tribunal d'arbitrage.

3. Au cas où les deux Parties contractantes ont adhéré à la Convention du 18 mars 1965 sur le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats¹, les différends visés au premier paragraphe du présent article sont soumis, pour règlement par conciliation ou arbitrage, au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements.

4. Au cas où la Partie contractante concernée n'a pas encore adhéré à la Convention mentionnée au paragraphe 3, le différend peut au choix du ressortissant concerné être soumis soit au :

a) Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements, établi conformément à la Convention mentionnée au paragraphe 3 aux termes des règles régissant le Mécanisme supplémentaire pour l'administration des procédures par le Secrétaire du Centre (Additional Facility Rules); ou à

b) Un arbitre international ou à un tribunal d'arbitrage spécial, constitué par accord particulier ou créé au titre des Règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international. Les parties au différend peuvent convenir de modifier lesdites règles. La sanction de l'arbitrage est définitive et contraignante et elle est exécutée conformément à la législation nationale.

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 575, p. 159.

5. Une personne morale qui a la nationalité d'une Partie contractante et qui, avant qu'un différend surgisse, est contrôlée par des ressortissants de l'autre Partie contractante est considérée, en vertu de l'article 25, 2, *b* de la Convention visée au paragraphe 3 ci-dessus, comme un ressortissant de cette autre Partie contractante.

6. Chaque Partie contractante accepte sans condition de soumettre le différend à un arbitrage international, conformément aux dispositions du présent article.

7. Aucune disposition du présent article ne porte atteinte aux droits des parties à un différend de régler ce dernier à l'amiable et directement entre eux.

Article 10

Les dispositions du présent Accord s'appliquent également, à compter de la date de son entrée en vigueur, aux investissements effectués avant cette date.

Article 11

Chaque Partie contractante peut proposer à l'autre Partie contractante la tenue de consultations sur toute question concernant l'interprétation ou l'application de l'Accord. L'autre Partie examine avec bienveillance cette proposition et fournit les possibilités voulues de procéder à de telles consultations.

Article 12

1. Tout différend entre les Parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord qui ne peut être réglé dans un délai raisonnable par voie de négociations diplomatiques est, à moins que les Parties n'en décident autrement, soumis à un tribunal d'arbitrage composé de trois membres. Chaque Partie désigne un arbitre et les deux arbitres ainsi désignés nomment comme président du tribunal d'arbitrage un troisième arbitre qui n'est ressortissant d'aucune des Parties.

2. Si l'une des Parties contractantes n'a pas désigné son arbitre et n'a pas donné suite, dans un délai de deux mois, à l'invitation à procéder à cette désignation, qui lui a été adressée par l'autre Partie, cette dernière Partie contractante peut demander au Président de la Cour internationale de Justice de désigner ledit arbitre.

3. Si les deux arbitres ne peuvent se mettre d'accord sur le choix du tiers arbitre au cours des deux mois qui suivent leur désignation, l'une ou l'autre Partie contractante peut demander au Président de la Cour internationale de Justice de procéder à la nomination nécessaire.

4. Si, dans les cas prévus aux paragraphes 2 et 3 du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice est empêché de procéder aux nominations nécessaires, ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, le Vice-Président est prié de procéder aux nominations nécessaires. Si le Vice-Président est empêché de procéder à ces nominations, ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, il appartient au membre le plus ancien de la Cour internationale de Justice, qui n'est pas un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes de procéder aux nominations nécessaires.

5. Le tribunal statue sur la base du présent Accord et de tous les accords pertinents conclus entre les deux Parties contractantes, des règles du droit international et des dispositions pertinentes du droit national. Avant de se prononcer, il peut à toute étape de la procédure proposer aux Parties contractantes un règlement à l'amiable. Les dispositions qui précèdent ne portent pas préjudice au pouvoir qu'a

le tribunal de se prononcer sur le différend *ex aequo et bono* si les Parties contractantes en conviennent.

6. Sauf si les Parties contractantes en décident autrement, le tribunal fixe lui-même sa propre procédure.

7. Le tribunal prend sa décision à la majorité des voix et celle-ci est définitive et contraignante pour les deux parties au différend.

8. Chaque Partie contractante prend à sa charge les frais du membre désigné par elle. Les frais afférents au Président ainsi que tous les autres coûts sont partagés également entre les deux Parties contractantes.

Article 13

En ce qui concerne le Royaume des Pays-Bas, le présent Accord s'applique à la partie du Royaume située en Europe, aux Antilles néerlandaises et à Aruba, à moins que la notification prévue au paragraphe 1 de l'article 14 n'en dispose autrement.

Article 14

1. Le présent Accord entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit la date à laquelle les Parties contractantes se sont notifiées par écrit l'achèvement des formalités constitutionnelles requises dans leurs pays respectifs, et il le demeure pendant quinze ans.

2. Sauf si l'une des Parties contractantes informe l'autre de son intention de le dénoncer six mois au moins avant la date d'expiration, le présent Accord est reconduit tacitement pour des périodes de dix ans, chaque Partie contractante se réservant le droit de le dénoncer moyennant un préavis d'au moins six mois au moins avant l'expiration de la période de validité en cours.

3. En ce qui concerne les investissements effectués avant la date de dénonciation du présent Accord, les articles qui précèdent continuent de produire leurs effets pendant une période de quinze ans à compter de cette date.

4. Sous réserve de la période mentionnée au paragraphe 2 du présent article, le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas est habilité à dénoncer l'application du présent Accord séparément pour l'une ou l'autre partie du Royaume.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé le présent Accord.

FAIT en double exemplaire à Kiev le 14 juillet 1994 en langues néerlandaise, ukrainienne et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglaise prévaudra.

Pour le Gouvernement
du Royaume des Pays-Bas :

R. H. SERRY

Pour le Gouvernement
de l'Ukraine :

O. SLEPICHEV

PROTOCOLE À L'ACCORD ENTRE LE ROYAUME DES PAYS-BAS ET
L'UKRAINE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION
RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS

Lors de la signature de l'Accord entre le Royaume des Pays-Bas et l'Ukraine relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements, les représentants soussignés sont convenus de la disposition suivante qui forme partie intégrante de l'Accord :

Il est entendu que, aux termes de l'article 2, des conditions spéciales peuvent s'appliquer conformément à la législation ukrainienne en ce qui concerne l'acquisition de droits de propriété liés à la privatisation, à des concessions et à l'achat de terres.

Pour le Gouvernement
du Royaume des Pays-Bas :

R. H. SERRY

Pour le Gouvernement
de l'Ukraine :

O. SLEPICHEV
